

НЕХАРМОНИЗИОВАНО ПОДРУЧЈЕ У ЕУ ОПШТИ ПРИНЦИПИ

Миодраг Дуганџија
Министарство привреде
Сектор за инфраструктуру квалитета

ПКС 16. јун 2016. године

Република Србија Министарство привреде

САДРЖАЈ

- 1 Општи принципи слободног кретања робе
- 2 Препреке трговини - МЕQR
- 3 (НЕ)хармонизовано подручје у ЕУ
- 4 Правни оквир, Уредба 764/2008 ...
- 5 Активности РС у нехармонизованом подручју

ОПШТИ ПРИНЦИПИ ?

ГОДИШЊИ извештај Европске комисије 2011:

„Regarding **general principles**, Serbia needs to ensure that its legislation is compatible with **Articles 34 to 36** of the Treaty on the Functioning of the European Union and the related case law of the European Court of Justice, with special emphasis on the principle of mutual recognition.

ГОДИШЊИ извештај Европске комисије 2012:

„**No progress can be reported regarding general principles.** There was no further alignment of Serbia’s legislation with **Articles 34 to 36**“

ГОДИШЊИ извештај Европске комисије 2013:

„There were **no developments regarding the general principles.**“

ГОДИШЊИ извештај Европске комисије 2014:

-

ГОДИШЊИ извештај Европске комисије 2015:

„On the **general principles**, Serbia is drafting a methodology to ensure alignment with **Articles 34-36** of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU)“.

Општи принцип слободног кретања робе у ЕУ:

Обезбедити да роба може слободно (без препрека) да се креће кроз чланице ЕУ

ОПШТИ ПРИНЦИПИ на скринингу?

УПИТНИК: Да ли постоје **мере у законима, прописима или административне праксе** на националном или локалном нивоу које се односе на производњу, дистрибуцију и трговину индустријских производа и које захтевају:

- контролу **цена** производа
- **дозволе за увоз** или претходна одобрења
- постојање **заступника** или представника на територији земље
- **складишта** на територији земље
- услове за **увозне** производе који се **разликују** од домаћих или захтевају
- одређену **врсту амбалаже** производа
- обавезну ознаку порекла „**made in...**“
- који **подстичу** куповину домаћих производа у рекламним кампањама
- **ограничења за рекламирање** или друге услове продаје
- коришћење домаћих **објеката** или опреме
- **контролу увозних производа**, осим оних које су својствене у царинском поступку (а таква контрола не постоји за домаће произв.)
- обележавање и упутства писана на **националном језику**,
-? ?

ТИПИЧНЕ
ПРЕПРЕКЕ

КАКО СЕ ЕУ БОРИ ПРОТИВ ПРЕПРЕКА У ТРГОВИНИ?

Хармонизација,

у складу са чланом 114.
TFEU

(идентични захтеви за око 80 %
производа,

Стари приступ

Нови (1985) и Глобални (1989)
приступ,
NLF 2008...)

У нехармонизованом
подручју

Различити захтеви постоје
у чланицама ЕУ

Примена:

- чланова 34-36 ТФЕУ,
- Уредбе 764/2008,
- директиве о нотификацији тех.
прописа 2015/1535

(НЕ)ХАРМОНИЗИВАНО ПОДРУЧЈЕ ?

ХАРМОНИЗИВАНИ ПРОПИСИ НА НИВОУ ЕУ
(ПОКРИВЕНО ОКО 80% ПРОИЗВОДА КОЈИМА СЕ ТРГУЈЕ)

ЕВРОПСКЕ ДИРЕКТИВЕ ИЛИ УРЕДБЕ

НОВИ ПРИСТУП

СТАРИ ПРИСТУП

ОПШТА БЕЗБЕДНОСТ ПРОИЗВОДА

ОДГОВОРНОСТ ЗА НЕИСПРАВАН ПРОИЗВОД

НЕ ПОСТОЈЕ НА
НИВОУ ЕУ
НЕХАРМОНИЗИВАНО
ПОДРУЧЈЕ

НАЦИОНАЛНИ
ТЕХНИЧКИ
ПРОПИСИ

НЕХАРМОНИЗОВАНО ПОДРУЧЈЕ законодавни оквир у ЕУ

Уговор о функционисању ЕУ - УФЕУ (чланови 34, 35, 36)

Уредба (ЕЦ) No 764/2008 — 'mutual recognition' regulation'

Уредба (ЕЦ) No 2679/98 (Strawberry Regulation)

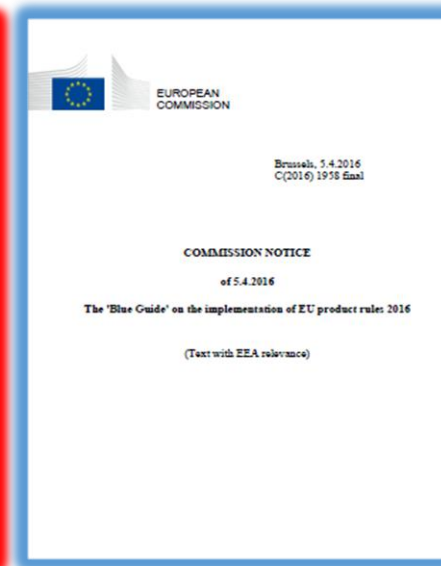
Директива 2015/1535 (некада 98/34/ЕЦ)

Директива о општој безбедности производа (2001/95)

Директива 85/374/ЕЕЗ (Product Liability Directive), ...

+ Судска
пракса СЈЕУ:

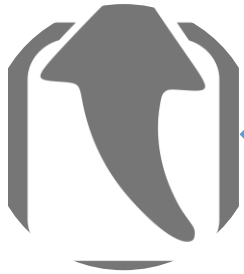
Vodiči:

УФЕУ - ЧЛАНОВИ 34-36 (некада чл. 28-30 ОУ)

Члан 34 УФЕУ, односи се на „увоз“ робе у оквиру ЕУ и забрањује ‘количинска ограничења’ и све ‘мере које имају исто дејство (MEQR)’ између држава чланица;

Члан 35 УФЕУ, односи се на ‘извоз’ ...;

Члан 36 УФЕУ, омогућава изузетке од забрана из чл. 34 и 35 који су засновани на заштити јавног интереса.

ИЗУЗЕЦИ ПРЕДВИЂЕНИ ЧЛАНОМ 36.

Изузеци од забране увођења **квантитативних ограничења** и **мера са једнаким дејством** при увозу, извозу или транзиту оправдани су разлозима:

јавног морала,
јавне политике
или јавне
безбедности;

заштите здравља
и живота људи,
животиња или
биљака;

заштите
националног
блага уметничке,
историјске или
археолошке
вредности;

заштите
индустријске и
комерцијалне
својине.

Дакле препреке су понекад оправдане разлозима из **члана 36 УФЕУ** али...

из судсаке праксе је могуће идентификовати и друге разлоге за увођење препрега који се једним именом називају „mandatory requirements“

УРЕДБА 764/2008 - ОБУХВАТ

- Односи се на **управне одлуке** (забрана, модификација, додатно испитивање, повлачење са тржишта) **упућене привредним субјектима**, донете или се намерава да буду донете по основу техничког правила
- Односи се на **све производе**, укључујући **пољопривредне и рибарске производе**, којима се законито тргује на тржишту друге државе чланице
- Уредба се не односи на:
 - већину опреме за железнице
 - повлачење опасних производа према директиви о општој безбедности
 - повлачење, хитне мере и неусаглашеност хране или хране за животиње

НАЧЕЛО О УЗАЈАМНОМ ПРИЗНАВАЊУ

Узајамно признавање

се односи на производе који нису обухваћени хармонизованим прописима на нивоу ЕУ, или на аспекте тих производа који нису регулисани заједничким прописима ЕУ.

ДРЖАВА ЧЛАНИЦА НЕ МОЖЕ ДА ЗАБРАНИ ПРОДАЈУ НА СВОЈОЈ ТЕРИТОРИЈИ ПРОИЗВОДА **КОЈИМА СЕ ЗАКОНИТО ТРГУЈЕ** НА ТРЖИШТУ ДРУГЕ ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ, **ЧАК И АКО СУ ПРОИЗВЕДЕНИ ПРЕМА ТЕХНИЧКИМ ПРАВИЛИМА КОЈА СЕ РАЗЛИКУЈУ** ОД ПРАВИЛА КОЈИМА ПОДЛЕЖУ ДОМАЋИ ПРОИЗВОДИ.

ECJ 1978.

Cassis de Dijon

• Основне одредбе Уредбе 764:

1. Одбијање међусобног признавања постаје изузетак
2. У764 дефинише правила за забрану или повлачење производа са тржишта:
 - права и обавезе привредника и државних органа чланица:
 - Терет доказивања на одредишној држави чланице
 - Кратки рокови за државе чланице (одредиште производа) - 20 дана
3. Контактне тачке за производе (**PCPs**) у државама чланицама

Дефиниција 'ТЕХНИЧКОГ ПРАВИЛА'

УРЕДБА 764 је заснована на концепту **ТЕХНИЧКОГ ПРАВИЛА**

ТЕХНИЧКО ПРАВИЛО значи сваку одредбу националног (аутохтоног тј. нехармонизованог) прописа која забрањује стављање на тржиште производа на територију те државе чланице, или чије је поштовање обавезно када се тим производом тргује на тржишту те државе чланице, а којом се прописује нешто од следећег:

(1) **карактеристике производа** као нпр. ниво квалитета, перформансе, безбедност или димензије, укључујући захтеве који се односе на производ или врсту производа у погледу **назива** под којим се продаје, терминологије, **знакова, испитивања** и метода испитивања, **паковања, обележавања** или стављања етикета;

или

(2) било који **други захтев за производ** за сврхе заштите потрошача или животне средине, а који утиче на **животни циклус** производа након што се он стави на тржиште, као нпр. услови коришћења, рециклирање, поновна употреба или одлагање, ако ти услови могу значајно да утичу на састав или природу производа или врсте производа, или на трговање производом или врстом производа.

ДИРЕКТИВА 98/34 (2015/1535) - ОГРАНИЧЕЊА ПРИ ИЗРАДИ НЕХАРМОНИЗИОВАНИХ ТЕХНИЧКИХ ПРОПИСА

1. Сваки захтев је уједно и препрека-
потребно наћи равнотежу
(пропорционално ризику)

2. СТО Споразум о ТБТ – ослањати се на
међународне стандарде, нотификовати у
фази припреме

3. ЕУ – директива 98/34 и уредба
764/2008 (MRC клаузула) по уласку у ЕУ,
сада ССП – не успостављати нове

4. ЦЕФТА – члан 13. - у фази припреме
нотификовати све тех. прописе тј.
предупредити настајање препреке

Предмет нотификације су изворни национални технички прописи (аутохтони - за индустријске и пољопривредне производе)

+ технички прописи из хармонизоване области ако уводе додатне захтеве за производе – националне додатке
+ технички прописи који се не заснивају на међународним стандардима и могу представљати непотребну препреку трговини (СТО)

ПРЕТХОДНИ РЕЗУЛТАТИ

у укидању тех. препрека (1)

Акциони план
09/10

- Преко **110 застарелих** техничких прописа укинута
- **Регистар важећих тех.** прописа успостављен
- Одређивање „власника“ - надлежног органа за сваки тех. пропис,
- Преиспитано 8000 обавезних стандарда

Процес
хармонизац.
(09-2014)

- Преко **100 застарелих тех. прописа укинута**
- 2010/(15) – преузети захтеви директиве 98/34 – креиран превентивни механизам за стварање препрека трговини

Укидање
техничких
прописа

- 2011 – неколико прописа о гарантном року, обавезној документацији која прати производе ...
- 2013 – **328 метролошких прописа укинута**

Укидање
провера на
царини

2014 – МП укидање потврде о усаглашености, на царини, за производе ЛВД, ЕМЦ, машине

ПРЕТХОДНИ РЕЗУЛТАТИ

у укидању тех. препрека (2)

Методо-
логија
за
припрему
АП
2013/14

- GIZ ACCESS – Смернице и препоруке за уклањање баријера за трговину, у складу са чланом 34-36
- Основни елементи:
 - ЕУ Оквир и објашњења основних случајева суда
 - Анализа важећег законодавства препоруке и даљи кораци
 - примери / искуство из региона
 - дефинисање обихвата АП, заглавља табела, надлежних органа – **презентовано на скринингу**

Извештај о
потреби
припреме
АП (са
табелама)
2015/2016

- Идентификација свих мера које имају исто дејство као количинска ограничења (националних техничких и не-техничких прописа)
ИПА 2013 пројекат –Твининг

Хвала на пажњи !

www.tehnis.privreda.gov.rs
tbtinfo@privreda.gov.rs
miodrag.dugandzija@privreda.gov.rs